

I gamle dage gav fjordbådene oplevelser. I dag skal man selv have båd. Strandfiskeri dyrkes fortsat i Assendrup bådelaug.

■ **Tirsbæk**, 3 km fodtur, ca. 1 time, fra jolleplads og strandpark over strandeng forbi slotsengen og fiskerhuset, ad allé ind mod slottet og videre ad sti op i skoven omkring gravplads ved Louisehøj, ad skovvej nord om Tirsbæk slot, forbi slotssø og langs Tirsbækken retur til stranden. Turen er ikke afmærket.

■ **Assendrup**, 10 km cykeltur, ca 1 time, fra Bredballe Center midt i den gamle landsby, ad Tirsbækvej til Assendrup, videre ad Ulbækhusvej ned mod stranden ved Ulbækhus, igennem Assendrup Skov og Storskov ad den nationale cykelrute nr. 5 nær Tirsbæk slot, og tilbage mod Bredballe ad Strandvejen.

■ **Ulbækhus**, 2 km fodtur, ca. 3/4 time, fra Ulbækhus neden om stranden til Assendrup bådelaug, gennem skovslugten hvor navnet antyder, at der engang har boet Ulve, ovenom Ulbækhus og ad dæmningen på tværs af Ulbæk, ned igen til offentligt strandareal ved bækkens udløb i fjorden, retur til P-pladsen.

■ **Skovhave**, 1 km krævende fodtur, ca. 1/2 time, fra P-pladsen ved Skovhavevej, ned langs den indhegnede, store stejle græsgang, 65 m over stranden, med storslået udsigt over Vejle Fjord og Ulbækdaalen, nord om Ulbækhus gennem dalbundens kær og skov, stejlt tilbage igennem indhegningen, der er offentligt opholdsareal, som græssende kreaturer holder fri for slørende opvækst.

■ **Korshøj**, 2 km fodtur, ca 3/4 time, fra P-pladsen på Korshøjvej, hvor et katolsk kors engang har kronet en høj, over marker til skovslugt ved Vejle fjordskolen, tilbage forbi Askebjerg, muligvis opkaldt efter asken fra tidligere skovrydning. Besøg udsigtspladsen her på den stejle tilbagetur ad Strandvejen og Korshøjvej.

■ **Kirkeskovgård**, 4 km, ca. 1 time, fra P-pladsen ved Askebjerg ned til offentligt opholdsareal ved stranden, langs denne over skrænt og marker til Ulbækdalens skovbryn, tilbage over udsigtsbakke, omkring Kirkeskovgård og Vejle fjordskolen.

■ **Daugård**, 12 km cykeltur, ca. 1 time, fra Gl. Vejlevej i Daugård ad Skolevej ned over Korshøjvej og videre ad den nationale cykelrute nr. 5 til Strandvejen, op igen ad Grobetofte, Kohavevej og stien over Rohden Å ved Årup Mølle, ad Sønderkovvej langs Rohden Å forbi Ørumgård, ad Ørumvej forbi Svends Mølle, og ad Svends Møllevej sidste stykke vej op til Daugård og herregårdsmiljøet omkring Williamsborg.

■ **Daugårdstrand** strandpark er et populært mål for udflugter. Mod sydøst i strandparken gemmer Daugård bådelaug sine broer. Foruden de allerede nævnte parkerings-, opholds- og udsigtsarealer, er der opholdsareal ved **Kohavegård**, med storslået udsigt over Rohden ådals indhegnede græsgange og ud over strand og hav.

Askebjerggård er en af områdets få traditionelle bondegårde. De kystnære landejendommers enestående beliggenhed tiltrækker også nye gårdejere.

	Fodtur		Udsigt
			Parkering
			Badestrand
	National cykelrute		Camping
	Cykelrundtur		Off. opholdsareal

© Kort & Matrikelstyrelsen. Målforhold 1:25.000

Tirsbæk gods driver skovbrug og landbrug. Slotsengen danner en smuk forbindelse mellem slottet og fjorden. Bredballe ses øverst til venstre i billedet. Foto: Jan Kofod Winther

Brede bøge ved saltens strand er typisk for Vejle Fjord. De stejle skovbeklædte kyster er rammen om fjorden. Udsigten er særlig flot ved Daugård, hvor fjorden slår et knæk. Herfra ses Vejle i bunden af fjorden, og Trelde Næs hvor fjorden munder ud i Lillebælt.

Om sommeren ses lystbådenes mange sejl på fjorden. Hele året ses dagligt fragtskibe til og fra Vejle Havn. De få erhvervsfiskere, som endnu er tilbage, lever mest af at skrabe muslinger op fra fjordens bund. Sild lever sin første tid i fjordens Ålegræs for senere at slå sig ned i Kattegat og Nordsøen.

Godser og møller præger nordstrandens sparsomme bebyggelse. Tirsbæk slot og Rohden gods ligger tættest ved fjorden. Længere inde i landet hvor faldet er størst, ligger vandmøllerne i Tirsbæk og Rohden Å. Omløbsstryg sørger for at havørreder kan svømme forbi møllerne og gyde i åerne ovenfor.

Ved Tirsbæk og Ulbækhus kan man stadig se de gamle traktørsteder for fjordbådene. Rutesejladsen er væk nu, hvor vi alt for gerne bruger egen bil og båd for at komme ud i naturen. Vejlefjord-skolen viser også sit ansigt ved kysten, og enkelte små sommerhuse holder luft i Dannebrog. Fiskelejet Daugårdstrand er gammelt levested for havbønder. Idag er fiskeriet et bierhverv og en fritidsfornejelse.

Det 80 m høje kystlandskab virker overvældende. Vinkelret på kysten kløver dybe dale sig op mod landsbyerne i det fladere bagland. Bæk og Å har siden istiden skåret sig vej fra kilde til fjord og skabt naturvandløb, typiske for Vejle-egnen og enestående i Danmark.

Bredballe, og andre baller - jævnt stigende forhøjninger i terrænet er typiske for kystlandskabet. Ved Daugårdstrand er ballerne skovløse og uden tæt villabebyggelse, og afslører derfor sine dramatiske former. Fjordlandskabet er dannet af en kæmpe smeltevandsflod, som nede under istidens vældige ismasser løb vestpå mod isranden og den vestjyske hedeslette. I kystklinerne ses sandaflejringer fra endnu ældre landskabsdannelse.

Naturbeskyttelse tæt ved byen er sket ved naturfredning af Daugårdstrand i 1967, Ulbækhus i 1971 og Tirsbæk gods i 1977. Hermed er 5 km af stranden og 800 hektar jord fredet fra Bredballe i vest til Rohden Å i øst. Området er fredet for at bevare det smukke herregårdslandskab, de fine udsigtspladser og opholdsarealer ved Ulbæk, og for at holde Daugårdstrand fri for andre huse end de gårde og fiskerhuse, som traditionelt hører hjemme her.

Vejle Fjord og ådal er også uden for landets grænser kendt som et af Danmarks større nationale naturområder. Fredningerne har hindret byområderne Bredballe, Assendrup og Daugård i at vokse ud langs kysten og givet byboerne naturområder tæt på hvor de bor.

Bøg og Blåmusling er de synligste af fjordkystens planter og dyr. Vejle Fjord er den østjyske fjord, hvor der gror mest skov omkring. Ud mod vandet danner bøgeskoven et rigtigt østdansk skovbryn. Biologisk set har området national interesse, og derfor er det vigtigt ved en naturlig skovdrift at holde fast på strandskovens blanding af forskellige, gamle og unge løvtræer.

Kyststrækningen med sin strandskov og åbne agre fra Bredballe ud til Klakring, er nationalt beskyttet levested for fugle. Strandskovene er amtets vigtigste levested for rovfugle og tillige levested for Huldue, Korttået træløber og andre sjældne fuglearter.

Skræntprofil ved Ulbækhus viser landskabets dannelse af sandlag veksellende med lerlag aflejret i et 40 millioner år gammel hav under stormvejr.

F.eks. i efterårsferien kan der være et stort publikum til guidede naturoplevelser. Her passerer en flok det offentlige opholdsareal ved Askebjerg.

Kort viser de inderste 10 km af Vejle Fjord. Ved nordstranden, øst for forstaden Bredballe, ligger stort bynært udflugtsområde tilgængeligt for publikum.

Fritid ved stranden kan dyrkes på mange måder, sommer som vinter. Godt opholdsareal på stranden, rent badevand, toilet og kiosk står til rådighed ved Tirsbæk og Daugårdstrand. Der er fri adgang til at vandre langs stranden. Sparsom strandbebyggelse gør det muligt at slå sig ned mange steder på stranden. Om vinteren kan Skovhave f.eks. bruges som skibakke.

Skovveje er åbne for cykel- og fodture. Mange parkerings- og opholdsarealer giver adgang til brohoveder og udsigtspunkter langs kysten. Med start herfra er der tilrettelagt 7 cykel- eller fodture rundt i landskabet. Vis hensyn, hold hund i snor og efterlad kun fodspor.

Den nationale cykelrute nr. 5 bugter sig langs Jyllands østkyst helt fra Skagen til Kruså. På nordsiden af Vejle Fjord går cykelruten igennem et kuperet kystlandskab med mange flotte udsigter.

Jollesejls dyrkes ved Tirsbæk af Sejlklubben Neptun Vejle's ungdomsafdeling. Mere privat sejlads med joller og småbåde udgår fra Ulbækhus og Daugårdstrand. Turister i området kan overnatte på campingpladsen ved Daugårdstrand.

Bybusrute 1 kører fra Vejle til Selsbjergvej ved Tirsbæk. Rutebil 205 kører ad Vejle-Juelsminde landevejen. Bustider: 75 82 97 66.

Beskyttelse og pleje af natur samt drift af cykelsti langs fjorden er nogle af Vejle Amts opgaver, - 75 83 53 33. Randbøl Statskovdistrikt forvalter flere af områdets opholdsarealer og naturstier - 75 88 31 99. Vejle og Hedensted Kommuner forvalter strandparker og jollepladser. 76 44 40 00 og 79 74 11 11.

Udgivet af Vejle Amt i samarbejde med Randbøl Statskovdistrikt i 1993. Revideret i 2003. Tekst og fotos af Erik Abitz.

Det store foto viser hvordan Bøgen breder sig langs saltens østerstrand, fotograferet fra Skibsholthus mod Vejle. Foto Bert Wiklund.

Daugårdstrand

Ulbækhus og Tirsbæk

www.jellingbogtrykkeri.dk